

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA D'HABITATGE, TERRITORI I MOBILITAT

7320

Resolució de la directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental per la qual es formula l'informe d'impacte ambiental del projecte d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig), ús domèstic, a la finca «Son Fuster», polígon 2, parcel·la 52 al T.M. d'Alaró (exp. 145a/2024)

Vist l'informe tècnic amb proposta de resolució de dia 20 de març de 2025, i d'acord amb l'apartat 1 de l'article únic del Decret 5/2024, de 29 de maig, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears,

RESOLC FORMULAR

L'informe d'impacte ambiental del projecte d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig), ús domèstic, a la finca «Son Fuster», polígon 2, parcel·la 52 al T.M. d'Alaró.

1. Determinació de subjecció a avaluació ambiental i tramitació

D'acord amb la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental i el RD 445/2023, de 13 de juny de 2023, que modifica els annexos I, II i III d'aquesta Llei: *Projectes sotmesos a avaluació d'impacte ambiental simplificada*; grup 3: *Perforacions, dragatges i altres instal·lacions mineres i industrials*, punt a, 3.º *Perforacions per a l'abastiment d'aigua*, han de ser objecte d'avaluació ambiental simplificada els projectes inclosos en l'annex II d'aquesta Llei.

Per tant, el projecte s'ha de tramitar com a una Avaluació d'Impacte Ambiental Simplificada i seguir el procediment establert a la secció 2a del Capítol II d'avaluació d'impacte ambiental de projectes del Títol II d'avaluació ambiental de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental. S'han de complir també les prescripcions dels articles 21 i 22 del Text refós de la llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, que li siguin d'aplicació.

2. Descripció i ubicació del projecte

1. L'objecte del projecte és la realització d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig AAS_21954) a la finca «Son Fuster», al T.M. d'Alaró. Segons s'indica al document ambiental, la motivació de l'execució d'aquest projecte és l'aprofitament de l'aigua extreta per a ús domèstic atès que la captació autoritzada de la qual disposa la finca (AAS_15596) s'ha quedat sense aigua. Es proposa realitzar un nou sondeig a un altre punt de la parcel·la, allunyat del ja autoritzat i actualment sense aigua.

2. El document ambiental ha estat elaborat i signat pel senyor Nicolás Dameto Truyols, enginyer superior de mines, en data 4 de juliol de 2024.

3. Les coordenades de la ubicació de la perforació (UTM-ETRS89), indicades al document ambiental són: x = 483.850 m, y = 4.396.718 m, z = 219,90 m.

4. Les característiques del sondeig plantejades al projecte, són les següents:

- Cabal màxim instantani: 0,5 l/s.
- Ús de les aigües: Domèstic.
- Volum màxim anual: 400 m³.
- Profunditat màxima d'instal·lació de la bomba: Profunditat de cota més 1 metre.

5. Hidrologia subterrània: El sondeig projectat s'ubica sobre la massa d'aigua MAS18.09.M2 Peña Flor. Segons l'article 27 del PHIB, l'estat de les masses d'aigua subterrània es determina pel pitjor valor del seu estat quantitatiu i del seu estat químic. Així doncs, l'estat global de la massa està considerat com en mal estat, ja que el seu estat quantitatiu és dolent (percentatge d'extracció del 102,77%) i estat qualitatiu bo. La vulnerabilitat de contaminació de l'aqüífer és considerada com a moderada (4).

A les proximitats del punt de sondeig es localitzen dues captacions per a abastiment a població, una a 113 m (CAT_5662_Vigent-DI_35729) i l'altre a 305 m (A_S_9373_Vigent-A_S_9373).

6. El punt projectat pel nou sondeig no es troba afectat per àrees de prevenció de riscos (APR) d'esllavissaments, d'erosió, d'inundació o d'incendis.

7. Tot i que no es troba directament afectat, el punt projectat pel nou sondeig es troba a una parcel·la on la seva part est es troba dins una Àrea Natural d'Especial Interès (ANEI), definida per la *Llei 1/1991*, de 30 de gener, *d'espais naturals de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears (LEN)* i dins l'àmbit d'aplicació del PORN de la Serra de Tramuntana, aprovat pel Decret 19/2007, de 16 de març, pel qual s'aprova el Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals de la Serra de Tramuntana. En concret, atesa la zonificació que estableix el PORN de la Serra de Tramuntana, la zona de la parcel·la afectada s'ubica en zona d'ús compatible. L'àmbit del projecte no es troba afectat ni està pròxim a cap hàbitat d'interès comunitari (HIC) descrit a la Directiva 92/43/CEE.

8. Paisatge: La zona pertany a la unitat paisatgística UP8: Raiguer, definida a la norma 21 del Pla Territorial de Mallorca i a l'àmbit del planejament coherent AIP VI Serra de Tramuntana.

9. Característiques tècniques: El sondeig es realitzarà pel mètode de rotopercussió amb circulació directa de fluids que funcionin amb aigua i escumant biodegradable (COPANETT S'96). Es realitzarà una cimentació mínima de 10 m des de la boca del sondeig i l'entorn immediat es pavimentarà amb una llosa de formigó de 50 cm, entre altres paràmetres tècnics.

Si el sondeig resulta negatiu o l'aigua està salinitzada, aquest es segellarà amb la finalitat que quedi en les condicions de seguretat òptimes per a les persones i els animals, a més d'evitar la contaminació imprevista de l'aqüífer ocasionada per abocaments o caigudes d'elements contaminants; d'acord amb les consideracions tècniques previstes a l'Annex 8 del PHIB «Condicions tècniques per a l'execució, equipament i clausura de sondejos i pous».

10. Anàlisis de les alternatives del document ambiental:

El document ambiental contempla les següents alternatives:

- Alternativa 0 (no execució del projecte): Segons indica el document ambiental, la no execució del projecte de sondeig, enfront de la impossibilitat de connexió a xarxa d'aigües potables, fa que l'única solució per a poder disposar d'aigua per a ús domèstic, sigui la compra d'aigua i el seu transport amb camions cisterna i la recollida d'aigua de pluja. Es contempla la possibilitat de la seva recollida, no obstant això s'al·lega que tan sols es pot considerar com un complement al subministrament bàsic, que ha de tenir un altre origen al pluvial, en ser aquest insuficient per a cobrir les necessitats de consum estimades.

- Alternativa 1 (realització del sondeig a una altra ubicació): No es contempla realitzar el sondeig a un altre lloc de la finca o parcel·la, ja que això implicaria una major eliminació de vegetació per a la col·locació de les canonades de conducció d'aigua.

- Alternativa 2 (realització del sondeig a la parcel·la objecte d'aquest informe): Es considera pel promotor com l'elecció més adient atenent les següents consideracions:

- Possibilitat de trobar aigua durant la perforació.
- Menor eliminació de vegetació.
- Menor afecció a la fauna i als veïns.
- Facilitat d'accés de la maquinària de perforació al punt projectat pel sondeig.

3. Avaluació dels efectes previsibles

Segons el document ambiental, els principals impactes ambientals considerats es produiran a la fase d'execució del projecte. Tots ells són considerats pel promotor com a impactes amb poca o nul·la afecció sobre el medi ambient. Els impactes previstos al document ambiental tendran efectes sobre: el medi atmosfèric, factors climàtics i canvi climàtic, població, hidrologia, sòl, medi biòtic i paisatge. D'acord amb el document ambiental, la superfície total de la parcel·la que es veuria afectada per l'eliminació de les espècies vegetals existents, la instal·lació de la perforadora, compressor i camió amb els materials, s'estima seria d'uns 60 m².

Respecte al consum energètic s'indica que, enfront de la impossibilitat de subministrament d'energia al lloc de treball, les tasques de perforació es duran a terme amb equips amb motors de combustió. Així doncs, les principals fonts d'energia provindran de combustibles fòssils com gasoil i/o benzina, fonts d'energia no renovables. Cal esmentar que el document ambiental adjunta el càlcul de la petjada de carboni que suposarà l'activitat a desenvolupar durant 8 hores al dia, els dies que durin les tasques de perforació. Aquest càlcul s'estima és de: 208,08 kg de CO₂.

Una vegada identificats els efectes previsibles i els principals impactes, el document ambiental contempla tota una sèrie de mesures preventives i reductores que tenen com a objectiu la reducció, eliminació o modificació dels efectes ambientals negatius significatius del projecte. En aquest sentit, la curta duració de la fase d'obres facilita l'aplicació de les mesures proposades.

El document ambiental recull un apartat de seguiment de les mesures preventives i reductores proposades, amb l'objectiu principal de garantir que es produirà la mínima afecció ambiental, tant a la fase d'execució de les obres com a la fase d'explotació i fase de clausura (si escau). A la fase d'execució de les obres es contemplen activitats per a minimitzar la contaminació de l'aquífer: manteniment de la maquinària en òptimes condicions, per tal d'evitar vessaments accidentals i cimentació del sondeig. Com a mesures reductores en destaca l'adopció de mesures per evitar l'impacte visual, com és que la torre de perforació només serà hissada durant les tasques de perforació. Per tal d'evitar pertorbar a la fauna i la població amb el soroll i les vibracions de les màquines, les activitats es desenvoluparan en horari diürn.

S'adjunta el pressupost del cost de les mesures mediambientals que s'adoptaran, consistents en: cimentació del sondeig, cost de l'obra a la boca del sondeig, cost d'un sac de sepiolita i cost del tancament del sondeig previ a la instal·lació de la bomba d'extracció. Així doncs, el cost total de les mesures anteriorment descrites s'estima serà de 925 euros.

4. Consultes a les administracions públiques afectades i persones interessades.

D'acord amb l'article 46 de la Llei 21/2013, de 9 desembre, d'avaluació ambiental, l'òrgan ambiental ha realitzat consultes a les següents administracions previsiblement afectades:

- Ajuntament d'Alaró.
- Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera, de la Direcció General d'Economia Circular, Transformació Energètica i Canvi Climàtic.
- Direcció Insular de Territori i Paisatge, del Consell Insular de Mallorca.
- Servei de Protecció d'Espècies de la Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal.
- Servei d'Espais Naturals de la Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal.
- Servei de Salut Ambiental de la Direcció General de Salut Pública.
- GOB Mallorca.
- Amics de la Terra.

Cal indicar que la sol·licitud d'inici de tramitació d'Avaluació Ambiental Simplificada per part del Servei d'Aigües Subterrànies de la DG de Recursos Hídrics, va acompanyada de la següent informació: *«Vistes les característiques de l'obra i els paràmetres d'explotació sol·licitats, aquest Servei d'Aigües Subterrànies considera que el projecte no afectarà apreciablement l'estat de la massa subterrània on es troba ubicat, ni té repercussions ambientals apreciables».*

En el moment de redactar el present informe, es disposa dels següents informes de les administracions previsiblement afectades i entitats interessades:

- Informe del Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera. Direcció General d'Economia Circular, Transició Energètica i Canvi Climàtic (19/08/2024).

Es conclou que:

«[...] Per tot això, i amb relació a la perspectiva climàtica en la tramitació ambiental, no es preveu que el projecte pugui tenir efectes significatius, pel que s'emet informe favorable».

- Informe del Servei de Salut Ambiental de la Direcció General de Salut Pública (19/09/2024).

Es conclou que:

«[...] Es conclou el següent: 1. A les immediacions de la captació projectada hi ha una captació destinada a abastament d'aigua de consum, el CAT_5662_Vigent-DI-35729. És necessari comprovar si la captació existent es pot veure afectada per la nova perforació.

2. En cas que l'abastament d'aigua de consum es vegi afectat per la nova perforació, es considera que no es pot executar per tal d'evitar afeccions a la població».

- Informe del Servei de Protecció d'Espècies de la Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal (28/11/2024).

Es conclou que:

«[...] 5. Segons la informació disponible, no és d'esperar que el projecte pugui tenir cap efecte sobre espècies protegides o amenaçades. Per tot això, inform favorablement sobre el projecte de captació d'aigües subterrànies a la parcel·la 2 del polígon 52, T.M. d'Alaró».

- Informe del Servei d'Espais Naturals de la Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal (28/11/2024).

Es conclou que:

«[...] Atesa la naturalesa de les actuacions previstes i la seva distància respecte a l'àmbit territorial del paratge natural, no es preveu que aquestes puguin afectar els seus valors de conservació.

Per tot l'anterior, i en relació al paratge natural de la Serra de Tramuntana, s'informa favorablement aquest projecte».

- Informe de la Direcció Insular de Territori i Paisatge del Consell Insular de Mallorca (25/10/2024).

Es conclou que:

«[...] Atès el contingut del cos de l'informe, des del punt de vista de l'ordenació de territori i del paisatge, es considera que el projecte d'una captació d'aigües subterrànies en el TM d'Alaró, no tindrà efectes significatius sobre el medi ambient en tant que serveixi i sigui adequat als usos legals de la parcel·la».

5. Anàlisis dels criteris de l'annex III de la Llei 21/2013

S'han analitzat els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, i es preveu que el projecte pugui tenir efectes sobre el medi ambient, en concret:

1. Característiques del projecte: L'objecte del projecte és la realització d'un sondeig (AAS_21954) a la finca «Son Fuster», al T.M. d'Alaró, per part del promotor GLOBAL PROPERTIES SA PUNTA, SL. La referència cadastral de la parcel·la és 07001A002000520000AK i 07001A002000520001SL, amb una superfície total de 29.105 m². La parcel·la està classificada com a sòl rústic de Règim General (SRG) ús principal agrari. A la finca hi consten dues edificacions, una de 438 m² (any de construcció 2023) i una altra de 212 m² (any de construcció 2015). La motivació de l'execució d'aquest projecte és l'aprofitament de l'aigua extreta per a ús domèstic atès que la captació autoritzada de la qual disposa la finca (AAS_15596) s'ha quedat sense aigua. Es proposa realitzar un nou sondeig a un altre punt de la parcel·la, allunyat del ja autoritzat i sense aigua.

D'acord amb el document ambiental, el promotor sol·licita una autorització per a ús domèstic amb un volum màxim anual de 400 m³.

Pel que respecta a les bombes d'extracció, el document ambiental fa referència al fet que a la fase de funcionament s'instal·larà una bomba elèctrica. No obstant això, aquest punt no serà objecte del present projecte.

2. Ubicació del projecte: El nou sondeig, que es vol realitzar al polígon 2, parcel·la 52, al T.M. d'Alaró, no es troba directament afectat per cap Àrea Natural d'Especial Interès (ANEI), definida per la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears (LEN) ni per l'àmbit d'aplicació del PORN del paratge natural de la Serra de Tramuntana, aprovat per Decret 19/2007, de 16 de març, pel qual s'aprova el Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals de la Serra de Tramuntana. L'àmbit del projecte no es troba afectat ni està pròxim a cap hàbitat d'interès comunitari (HIC) descrit a la Directiva 92/43/CEE. Tampoc es troba directament afectat per àrees de prevenció de riscos (APR) d'incendi, d'erosió, d'esllavissaments ni d'incendis.

3. Característiques del potencial impacte: Durant la fase d'obres, atesa la naturalesa i baixa magnitud de l'activitat a desenvolupar (realització de sondeig) i a la curta duració del període de perforació (2-3 dies), es preveu que els efectes sobre el medi ambient siguin mínims si s'apliquen les mesures preventives i reductores proposades al document ambiental i es fa un correcte seguiment ambiental de la seva aplicació a llarg termini.

D'altra banda, a la fase de funcionament l'impacte més important que es produirà, serà el derivat de l'extracció d'aigua de la massa subterrània MAS18.09.M2 Peña Flor (massa en estat de sobreexplotació). Cal recordar que, d'acord amb l'article 123 «Limitacions» del vigent PHIB: «no es podran concedir noves autoritzacions o concessions a les masses d'aigua subterrània on la seva explotació sigui superior al volum disponible», com és el cas de la massa de Peña Flor. No obstant això, a l'esmentat article s'indica que: «només es podran atorgar autoritzacions o concessions quan es tracti de reordenacions de captacions existents legalment inscrites en el moment de la sol·licitud, del mateix titular i sense que hi hagi un augment del volum. Per a atorgar aquestes autoritzacions o concessions, es requerirà l'expressa renúncia dels drets preexistents, siguin concessionals o d'aigües privades, tal com s'indica a les disposicions transitòries tercera i quarta del TRLA». Pel que fa al projecte i a la seva relació amb l'anteriorment enunciat, el document ambiental no fa referència a quina és la dotació anual autoritzada a la captació present a la parcel·la (que s'ha quedat sense aigua), ni a que la motivació de l'execució de la nova captació estigui relacionada amb la reordenació de captacions de la parcel·la (el que podria justificar la necessitat d'autoritzar una nova captació per a ús domèstic sobre una massa sobreexplotada), entre altres aspectes. Així mateix, en cas que el nou sondeig sigui positiu, al document ambiental tampoc s'especifiquen les tasques que es duran a terme a l'hora de realitzar la clausura definitiva de l'actual captació i les mesures que es prendran per tal d'evitar l'entrada de contaminants a l'aqüífer des de la superfície, d'acord amb les directrius recollides a l'annex 8 «Condicions tècniques per a l'execució, equipament i clausura de sondejos i pous» del PHIB.

A més, i d'acord amb l'informe del Servei de Salut Ambiental de la Direcció General de Salut Pública, la proximitat del punt de sondeig a una captació destinada a abastiment d'aigua de consum (CAT_5662_Vigent-DI-35729), fa necessari comprovar si aquesta es pot veure afectada per la nova perforació. De ser així i per evitar afeccions a la població, es considera que no s'hauria d'executar el nou sondeig.

Conclusions de l'informe d'impacte ambiental

Primer. Subjectar a avaluació d'impacte ambiental ordinària el projecte d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig), polígon 2, parcel·la 52, al T.M. d'Alaró, descrit al document ambiental signat electrònicament pel senyor Nicolás Dameto Truyols, el 4 de juliol de 2024, atès que es preveu que pugui tenir efectes significatius sobre el medi ambient d'acord amb els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013, d'avaluació d'impacte ambiental.

L'estudi d'impacte ambiental (EIA) contindrà com a mínim el que estableix l'article 35 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, en els termes desenvolupats a l'annex VI, així com les particularitats que li siguin d'aplicació que s'estableixen als articles 21 i 22 del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, aprovat pel Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, (BOIB núm. 150, de 29 d'agost de 2020).

S'hauran d'incloure, com a mínim, els aspectes esmentats al present informe, que servirà com a document d'abast de l'EIA, i els indicats als informes rebuts de les administracions afectades. Tota la documentació haurà d'anar signada d'acord amb l'article 16 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental: « [...] els estudis i document ambientals esmentats hauran d'identificar al seu autor o autors indicant la seva titulació i, si és el cas, professió regulada. A més, haurà de constar la data de conclusió i signatura de l'autor ».

A més, tal com es preveu a l'article 37 de la Llei 21/2013, simultàniament al tràmit d'informació pública, l'òrgan substantiu consultarà a les administracions públiques afectades i a les persones interessades. Es considera que s'han de realitzar les consultes següents:

1. Ajuntament d'Alaró.
2. Servei de Salut Ambiental de la Direcció General de Salut Pública.
3. Entitats ecologistes.

Segon. Es publicarà el present informe d'impacte ambiental al Butlletí Oficial de les Illes Balears, d'acord amb el que disposa l'article 47.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.

Tercer. L'informe d'impacte ambiental no ha de ser objecte de cap recurs, sense perjudici dels que, si s'escau, siguin procedents en la via administrativa o judicial davant de l'acte, si s'escau, d'autorització del projecte, d'acord amb el que disposa l'article 47.5 de la Llei 21/2013.

Quart. Aquesta resolució s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques, de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris per a l'aprovació.

(Signat electrònicament: 24 de juny de 2025)

La directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental

Maria Paz Andrade Barberá